

na žalované. To vyplývá z těchto zákonných předpisů: Podle §§ 461 a 466 obč. zák. je zástavní věřitel, který není uspokojen po uplynutí času, oprávněn žádati na soudě o dražbu zástavy; převedl-li dlužník vlastnictví zastavené věci na jinou osobu v době zastavení, může věřitel uplatňovati nejprve své osobní právo proti dlužníku a pohledávati pak své plné uspokojení ze zástavy. Podle § 2 min. nař. z 19. září 1860, č. 212 ř. z., jež bylo vydáno k odstranění pochybností o doslovu § 466 obč. zák., má hypotekární věřitel na vůli řídití žalobu, jíž se domáhá zaplacení zajištěné pohledávky, buď na osobního dlužníka, nebo na vlastníka zástavy, nebo na oba společně. § 59, odst. 1, knih. zák. ustanovuje, že poznámku výpovědi hypotekární pohledávky a poznámku hypotekární žaloby jest povoliti na věřitelovu žádost, je-li jako vlastník nemovitosti dané do zástavy zapsán ten, proti komu směřuje výpověď nebo žaloba, a je-li vykázáno, že jest o žalobě zahájeno řízení. Z řečených předpisů, zejména z posléz uvedeného zákonného ustanovení vychází nade vší pochybnost najevo, že pro uplatňování práva z hypoteky platí vůči věřiteli za vlastníka ten, kdo je zapsán v pozemkové knize jako vlastník, a že tedy je rozhodující jediné knihovní stav. Hypotekární žaloba může směřovati vždy jen proti knihovnímu vlastníku hypoteky a žalovaný touto žalobou může namítati jen takové námitky, které lze dovoditi z hypoteky samé nebo z právního důvodu hypotekární pohledávky, jest však bezvýznamná jeho námitka, že není pravým vlastníkem nebo že se vklad práva vlastnického stal neprávem, neboť pravá hypotekární žaloba se zakládá jediné a výhradně na skutečnosti formálně správného knihovního stavu. Nemá tedy právního významu pro posouzení sporu vznesená námitka, týkající se neplatnosti tržové smlouvy o dotčené zatížené nemovitosti. Nižší soudy právem proto k ní nepřihlížely a nepochybily, jestliže nevyčkaly výsledek sporu, zahájeného žalovanými proti jejich knihovnímu předchůdci o neplatnost smlouvy tržové, a nepřerušily z toho důvodu rozepři, o niž tu jde.

Čís. 16211.

Odpovědnost advokáta.

Advokát odpovídá za škodu vzniklou jeho klientovi tím, že popřel v konkursu bez jakéhokoliv podkladu pohledávku přihlášenou jiným konkursním věřitelem a že tak zavinil zahájení sporu proti svému klientovi, jenž, nemaje námitek proti popřené pohledávce, ve sporu podlehl.

(Rozh. ze dne 17. června 1937, Rv I 35/36.)

Žalující firma (sídlicí v říši Německé) se na žalovaném advokátu domáhá náhrady škody 12.210 Kč 55 h s přísl. K odůvodnění žalobního nároku přednesla, že přihlásila pohledávku 520 Kč ke konkursu prohlášenému na jmění Karla K., majitele firmy Vilém F., tím způsobem, že pohledávku tu přihlásila firma »Tefa« jako zmocněnkyně žalující firmy na základě plné moci žalobkyně z 20. září 1932. Dotčená plná

moc byla pak přenesena na žalovaného, který ji ujistil, že žalobkyni nevzejdou žádné výlohy a náklady. Ve skutečnosti však koncipient žalovaného zakročil při zkušebním roku dne 25. října 1932 za žalobkyni a učinil prohlášení, jež znamenalo popření pohledávek firmy G. a T., a to ve výši 135.268 Kč 40 h a 412.418 Kč 80 h. Uvedené popření vedlo k tomu, že firma G. a T. zahájila proti popírajícím věřitelům, mezi nimi i proti žalobkyni, spory. Žalovaný opominul se žalobkyně dotázati, zda s jeho zákrokem souhlasí, ačkoliv mu to bylo možno. Tím jí nedal možnost, aby aspoň dodatečně mohla udělití příkaz k zpětvzetí učiněných prohlášení. Vedením sporů vznikly žalobkyni náklady, neboť musila zaplatit firmě G. a T. jako podíl na nákladech 5.610 Kč 55 h a kromě toho na nákladech vlastního zastoupení 6.600 Kč. Žalovaný mimo jiné namítl, že popření pohledávek firmy G. a T. nebylo učiněno lehkovážně, což vyplývá již z toho, že učinil takovéto popírající prohlášení i ve vlastním jméně a že kromě toho bylo učiněno ještě sedmi jinými osobami. Jednal v mezích udělené mu plné moci z 20. září 1932. Žalobkyně ostatně si sama zavinila možnou škodu. Když totiž byly obě žaloby Ck I 24/33 a Cm I 1/32 doručeny, obrátil se jiný její právní zástupce v únoru 1932 na žalovaného s výzvou, aby převzal vedení sporu na své vlastní nebezpečí, což žalovaný odmítl, a při tom žalobkyně prohlásila, že nezamýšlí pouštět se do sporu. Dne 11. února 1933 se dostavil Dr. K. jako žalobkynin zástupce ke konkursnímu soudu a učinil svým koncipientem Dr. Z. prohlášení, že pohledávky firmy G. a T. uznává co do výše a důvodu a právě tak nárok na vyloučení. Při prvním roku dne 13. února 1933 však žalobkyně popřela žalobní nárok, jež dva dny před tím výslovně uznala. Podala dále dne 2. března 1933 žalobní odpověď a v ní poukázala také na uznání žalobního nároku. Žalovaný zastává stanovisko, že žalobkyni bylo možno, buď při prvním roku uznati žalobní nárok a požadovati náklady, anebo později vydané rozhodnutí o nákladech krajského soudu v Č. L. s příznivým výsledkem napadnouti rekusem, takže by rozhodnutí o nákladech, vydané v neprospěch žalobkyně, bylo bývalo se zřetelem na dotčené uznání změněno. Žalobkyně rekurs také skutečně vznesla, ten byl však z jazykových důvodů odmítnut, což se stalo opět zaviněním žalobkyně samé. Ve sporu byla totiž žalobkyně zastoupena, avšak nikoliv již žalovaným, nýbrž Dr. G. P. resp. Dr. K. Soud první stolice zamítl žalobu. Důvody: Soud zjistil obsahem spisů Kv 35/31 resp. K 29/33, dále Ck I 23/33 a Cm I 1/32 toto: Usnesením z 10. listopadu 1932 bylo firmě G. a T. uloženo, aby uplatňovala svůj popřený nárok sporem. Dne 25. ledna 1933 podala uvedená firma žalobu proti devíti věřitelům, mezi nimi i proti žalobci osobně a proti žalované firmě. Žaloba byla podle údaje adresy doručena Dr. Karlu Sch., advokátu v P. Doručení bylo provedeno dne 7. února 1933 a první rok byl nařízen na 13. února 1933. Dne 11. února 1933 se do kanceláře krajského soudu v Č. L. dostavil Dr. Wolfgang Z., koncipient Dr. K., v zastoupení Dr. G., advokáta v L., a učinil jménem žalobkyně prohlášení, že se pohledávka firmy G. a T., při zkušebním roku dne 25. října 1932 popřená, co do výše a pořadí ve třetí třídě uznává a že se uznává i nárok na vyloučení. O tom měla býti uvě-

doměna také firma G. a T. Při prvním roku dne 13. února 1933 popřel zástupce žalující firmy, právě tak jako i ostatní tehdy žalovaní, žalobní nárok a byla povolena všem tehdejšími žalovanými lhůta k podání žalobní odpovědi do 6. března 1933. Nynější žalobkyně podala včas Dr. Valtrem P. a Dr. G-em žalobní odpověď a tvrdila v ní, že svého času pohledávky firmy G. a T. vůbec nepopřela, že popírala pouze uplatňované nároky na oddělení a vyloučení. Kromě toho se žalobkyně odvolávala na shora uvedené uznání z 11. února 1933, tvrdivši, že zástupce firmy G. a T. byl před prvním rokem o jejím uznání zpraven, že má buď proti ní řízení nechat v klidu, nebo aspoň omezit žalobu na základě výslovného uznání v konkursním spise na nárok na náklady. Nynější žalobkyně zastávala v žalobní odpovědi výslovně stanovisko, že firma G. a T. byla v hlavní věci uspokojena, a poněvadž byla včas uvědoměna, měla také možnost omezit se při prvním roku na náklady a důsledkem toho, že aspoň od začátku prvního roku ztratila naději na výhru. Při prvním sporném jednání dne 11. dubna 1933 byla právní rozepře Ck I 24/33 spojena s právní rozepří Cm I 1/32 k společnému jednání a protože tehdejší žalovaní tvrdili, že vlastně pohledávky firmy G. a T. při likvidačním roku nepopřeli, byl o průběhu likvidačního roku připuštěn důkaz soudním radou P. V jednání bylo pokračováno dne 26. září 1933. Také při tom sporném jednání byla nynější žalobkyně zastoupena. Toho dne vydal soud v obou věcech usnesení o určení nákladů, jimiž všichni žalovaní, také dnešní žalobkyně, byli odsouzeni k náhradě nákladů. Žalobkyně vznesla proti usnesení o nákladech rekurs, o němž však meritorně nebylo jednáno, ježto byl z jazykových důvodů odmítnut. Je správné, že žalobkyně neměla možnost při prvním roku vystoupiti po případě uznáním ze sporu. Šlo o jednotné společenství ve sporu ve smyslu § 14 c. ř. s. a dokud nebylo dáno uznání všech společníků v rozepří, nemohlo býti uznání se strany žalobkyně provedeno s úspěchem. Přesto mohla skutečnost, že dnešní žalobkyně již dva dny před jejím uznáním v konkursním spise firmu G. a T. uspokojila, zjednatí jí podle § 46 c. ř. s. příznivější účinek než pro ostatní společníky v rozepří. Při správném posouzení měl procesní soud míti při vydání usnesení o nákladech z 26. září 1933 zřetel na to, že firma G. a T. byla již uznáním v konkursním spise uspokojena, a skutečnost, že firma G. a T. neomezila žalobní žádání na útraty, byla by musela míti nepříznivý účinek pro ni. Soudní rozhodnutí by bylo muselo zníti tak, že se firma G. a T. uznává povinnou nahraditi nynější žalobkyni náklady při prvním roku, takže by žalobkyně (tehdejší žalovaná) byla bývala musila nahraditi nejvýše náklady žaloby, jež by byly ovšem bývaly značně nižší nežli náklady, jež měla jí firma G. a T. nahraditi. Jest tudíž míti za to, že kdyby rekurs co do nákladů byl býval správně sepsán, byl by rekursní soud buď učinil rozhodnutí v naznačeném směru, anebo by aspoň byl zrušil usnesení a nařídil doplnění řízení v tom smyslu, že jest zjistiti, zda tvrzení nynější žalobkyně, že firma G. a T. byla od ní včas o provedeném uznání zpravena, odpovídá skutečnosti. Takovýto výsledek rekursu si žalobkyně zmařila sama, a to tím, že podala svůj rekurs v jazykově nesprávné formě. V té době

však žalobkyně nebyla již zastoupena žalovaným a nepostihuje tudíž žalovaného žádné zavinění. Poněvadž ona částka, kterou požaduje žalobkyně z důvodu nákladů zaplacených firmě G. a T., jest uvedena pouze všeobecně, není soud s to na základě žalobních údajů zjistiti podíl připadající na žalobu samou, jímž by v nejkrajnějším případě, kdyby se předpokládalo zavinění žalovaného, mohlo býti žalobě vyhověno. Není proto žalobní nárok odůvodněn. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek. Důvody: Jde o to, zda se žalovaný tím, že popřel v zastoupení žalující firmy pohledávky firmy G. a T., dopustil zavinění, a zda odpovídá jí za výlohy vzešlé následkem popření vedením sporů Ck I 24/33 a Cm I 1/32. Podle § 1299 obč. zák. ten, kdo se hlásí k úřadu, živnosti nebo řemeslu, jehož provedení vyžaduje zvláštních odborných znalostí nebo neobyčejné péle, dává najevo, že důvěřuje své nutné péli a potřebným neobyčejným znalostem, a musí tedy odpovídati za jejich nedostatek. Žalovaný byl prostřednictvím firmy »Tefa« zmocněn, aby zastupoval žalující firmu v konkursním řízení firmy Vilém F. a aby popřel při zkušebním roku pohledávku firmy G. a T. K tomu byl oprávněn podle plné moci ze dne 20. září 1932. Že se popření to nestalo nijak lehkovážně nebo z přehlédnutí, je zřejmé nejen z toho, že i několik jiných věřitelů pohledávky ty popřelo, ale i z toho, že též žalovaný, který byl rovněž věřitelem, pohledávky firmy G. a T. svým vlastním jménem popřel, ač mu tím pak vzešly značné výlohy a nemohl v době popření ani předpokládati, že z toho vzejdou výlohy v takové výši. Již z toho jest viděti, že tu není podmínek § 1299 obč. zák. pro nárok na náhradu škody proti žalovanému. Na to, že žalovaný zastupoval žalobkyni bezplatně, nemůže se ovšem žalovaný odvolávati, poněvadž nejde o udělení rady ve smyslu § 1300 obč. zák. K tomu však přistupuje ještě další skutečnost. Žalující firma se totiž, jsouc zastoupena jinými právními zástupci, pustila do řečených sporů a neuznala hned při prvním roku nárok firmy G. a T., přes to, že, jak tvrdí, nepatrná výše její pohledávky nestála za to, aby popírala tak značnou pohledávku firmy G. a T., a tím výlohy sporu aspoň z největší části sama zavinila. Konečně žalobkyně jsouc zastoupena jinými právními zástupci, podala proti útratovému usnesení prvního soudu rekurs jazykově vadný, ačkoliv jí přece muselo býti známo, že nejvyšší soud důsledně stále zastává názor, že podle § 2 jazyk. zák. a čl. 14 jazyk. nař. mohou jen státní občané Československé republiky užívati jiného jazyka než státního (srv. rozh. č. 6860, 7019, 9786, 9854, 9972 a j. Sb. z. a n.). Měla proto počítati s tím, že její rekurs, podaný v jiné než státní řeči, bude odmítnut jako nehodící se k úřednímu jednání. A přece jest možné, že by při podání rekursu v řádné, jazykově správné formě byla měla úspěch, ne-li úplný, aspoň částečný, když sama přece tvrdí, že svým zástupcem Dr. K. ono popření odvolala, takže její situace byla jiná než ostatních popírajících věřitelů. To, že jí, jak tvrdí, žalovaný ujistil, že jí ze zastupování nevzejdou žádné útraty, mohlo se podle povahy věci vztahovati jen na útraty zastupování žalovaným v konkursním řízení, a žalovaný také zastupoval žalobkyni v konkursním řízení bezplatně. Ani v tom, že se žalovaný žalobkyně dříve nedo-

táza, má-li popříti jejím jménem pohledávku firmy G. a T., nelze shledávati zavinění, a není proto možno dovolávati se § 1002 obč. zák., jak žalobkyně činí. Nevstoupil-li žalovaný do sporu jako vedlejší intervenient, když mu žalobkyně spor opověděla, neužil toliko svého práva, nejsa povinen ani k vstoupení do sporu, ani k podání rekursu proti usnesení útratovému za žalující firmu, ježto byla v té době zastoupena již jiným právním zástupcem. Právem proto první soud žalobě nevyhověl, třebaš není správné jeho odůvodnění, že by nebylo možno zjistiti podíl připadající na žalobkyni, poněvadž by v té příčině, kdyby zde bylo zavinění na straně žalovaného, bylo věcí soudu, aby se zachoval podle § 182 c. ř. s., nestačil-li mu dosavadní přednes stran k zjištění, jaký podíl by na žalobkyni připadl.

Nejvyšší soud uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y :

Rozhodnutí věci závisí na rozřešení otázky, zda žalovaný advokát, náležící mezi osoby v § 1299 obč. zák. jmenované, nevynaložil zvláštní odborné znalosti a potřebnou neobyčejnou péči, když jako žalobkynin zástupce v konkursu Karla K., majitele firmy Vilém F. v Č. L. (K 29/32 krajského soudu v Č. L.), při zkušebním roku dne 25. října 1932 popřel pohledávky firmy G. a T. v P., což mělo v zápětí, že posléz uvedená firma podala žalobu Ck I 24/33 proti nynější žalobkyni a rozšířila proti ní i spor Cm I 1/32 již dříve zahájený, čímž žalobkyni podlehnoucí v dotčených sporech vznikly útraty ve výši zažalované částky. Odvolací soud má za to, že se popření pohledávek firmy G. a T., k němuž byl žalovaný formálně podle plné moci ze dne 20. září 1932 oprávněn, nestalo nijak lehkovážně nebo z přehlédnutí, poněvadž i mnoho jiných věřitelů nároky ty popřelo a žalovaný sám, jsa rovněž věřitelem, učinil tak i vlastním jménem, ač mu pak tím vzešly značné výlohy, a že nemohl v době popření předpokládati, že z toho vzejdou výlohy v takové výši. S tímto názorem nelze souhlasiti. Žalovaný jako právník musil počítati s tím, že popření pohledávky jiného konkursního věřitele musí vésti k sporu podle § 112 konk. ř., trvá-li věřitel na přihlášené pohledávce, a rovněž tak si musil býti vědom, že tímto sporem straně jím zastoupené vzniknou útraty, jež má nahraditi odpůrci a vlastnímu zástupci, podlehnou-li ve sporu o jsoucnosti nebo pořadí popřené pohledávky. Žalovaný byl proto povinen svědomitě, odborně a pečlivě zkoumati, zdali pro krok tak dalekosáhlý má vůbec důvody a opory podle stavu věci a spisů. Ale žalovaný neuvedl ani ve sporech Ck I 24/33 a Cm I 1/32, ani v nynější rozepři k odůvodnění svého postupu sebe-menšího důvodu, který by alespoň zdánlivě nasvědčoval tomu, že mohl míti za to, že popřené pohledávky firmy G. a T. nejsou po právu, a nesnažil se tedy vůbec soudu vysvětliti, z kterých — třebaš právně mylných — předpokladů a závěrů při popření oněch pohledávek vycházel. Nezáleží na tom, že žalovaný ve své vlastní záležitosti stejně tak postupoval a že se také jiní věřitelé podobně zachovali. Rovněž jest

bez významu, že podle seznamu přihlášek bylo prohlášení žalovaného učiněno za firmu »Tefa« v L., neboť z plné moci ze dne 20. září 1932 a z přihlášky ze dne 27. září 1932 jest patrné, že firma »Tefa« nejednala jménem vlastním, nýbrž žalobkyniným, a že její zmocnění bylo převedeno na žalovaného. Konečně nemůže žalovaný nic vytěžit ani z toho, že prý obsah jeho prohlášení byl nesprávně anebo nejasně pojat do zápisu anebo do seznamu přihlášek, poněvadž bylo jeho věcí, aby se postaral včas o nápravu. Tím tedy, že žalovaný bez jakéhokoliv podkladu popřel za žalobkyni v konkursu Karla K. pohledávky firmy G. a T., zavínil zahájení sporu Ck I 24/33 a rozšíření sporu Cm I 1/32 proti žalobkyni, která, nemajíc vůbec námitek proti oněm pohledávkám a jejich uplatnění v konkursu, nemohla v řečených sporech zvítěziti. Jako osoba práv znalá musil však žalovaný též předvídati, že v takovém případě stihne žalobkyni povinnost k náhradě útrat vlastních a odpůrcových, jichž výše byla závislá na výši zažalované pohledávky. Ježto žalovaný neuvědomil žalobkyni o svém kroku, nelze ani tvrditi, že žalobkyně před podáním žaloby Ck I 24/33 mohla něco učiniti, aby odpadla nutnost uvedeného sporu. Ježto tudíž z vyličeného jednání žalovaného — anebo jeho koncipienta, za něhož podle § 1313 a) obč. zák. odpovídá, — vznikla žalobkyni škoda a jednání, při kterém nevyňaložil potřebné neobyčejné znalosti a náležitou péči, jest mu přičítati jako zavinění ve smyslu § 1299 obč. zák., jest žalovaný žalobkyni odpovědný za škodu z toho vzešlou. Je proto žalobní nárok důvodem po právu. Nižší soudy, vycházejíce z jiného právního názoru, nezabývaly se však výší uplatněného nároku, jež byla žalovaným popřena. Žalovaný nemůže arci žalobkyni namítati, že se špatně hájila ve sporu s firmou G. a T., neboť mu žalobkyně opověděla ve věci Ck I 24/33 dne 2. března 1933 spor, kteréžto prohlášení mu bylo dne 30. března 1933 doručeno, aniž však žalovaný jako vedlejší intervenient k ní přistoupil, čímž se sám připravil od této doby o možnost včas a řádně napravit možné nedostatky v hájení práv žalobkyniných. Poněvadž však účinky ty nastaly teprve doručením opovědi sporu, nelze žalovaného činiti odpovědným i za to, že žalobkyně, místo aby žalobní nárok firmy G. a T. ve věci Ck I 24/33 uznala ihned při prvním roku, což by bylo mělo vliv na útratovou otázku, žádala o lhůtu k podání žalobní odpovědi, v níž pak navrhla zamítnutí žaloby, a také ve věci Cm I 1/32 neučinila nic, co mohlo zmenšiti její povinnost k náhradě útrat. Na procesním soudě bude, aby při určení výše žalobního nároku k dotčeným skutečnostem řádně přihlížel.

Čís. 16212.

Neurčitost žalobní žádosti, již se zaměstnanec na zaměstnavateli domáhá vydání písemného vysvědčení, aniž uvedl zejména dobu a druh konaných prací (služeb).

(Rozh. ze dne 17. června 1937, Rv I 993/37.)